

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/36/2015
Identifikačné číslo spisu:	4111010160
Dátum vydania rozhodnutia:	14.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4111010160.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. júla 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Martina Bragela a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obvinenému R. T., pre dokonaný obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2, písm. b), odsek 3 písmeno a) Tr. zák. a podľa § 186 ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák., o dovolaní obvineného R. T., proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 5. februára 2014, sp. zn. 1To 105/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 3. júla 2013, sp. zn. 2T 16/2011, bol obvinený R. T. spoločne s ďalšími siedmimi páchatelmi uznaný za vinného z dokonaného obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a v ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom ako F. U. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s H. Q., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra, pod sp. zn. 2T/16/2011, bola vylúčená na samostatné konanie, T. H. a F. Q. únos poškodeného R. Y., ktorého mal F. U. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolali M. Y. a T. T., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom R. Y. na ulici R. č. XXXX/XX v M. a dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I.H., H. Q., Y. H. a F. Q., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: T. D. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom I.H. a Y. H. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a H. Q. a F. Q. ozbrojení dvoma samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil T. H., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného motorového vozidla a v čase od 8.15 hod. do 8.30 hod. na štátnej ceste číslo K.

v obci Horné Chlebany, I. H. a Y. H. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz ML, EČ: M., ktoré viedol poškodený R. Y., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho F. Q. a H. Q. znehybnili, spúťali, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria R. Y. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi. EČ: T., ktorej robil doprovod T. H. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti Duchonka, kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou V. F. s tým, aby k mestu Trenčín priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD Billa v Bánovciach nad Bebravou sumu cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,59 C) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Handlová, kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. F. U. spolu s F. Q. spútaného poškodeného R. Y. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EC: T. na chatu rodičov T. T. a R. T. v katastrálnom území obce Q. U., kam sa následne dostavil T. T., ktorý poškodeného R. Y. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 7. júna 2008 ho F. U. spolu s R. T. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred F. U. pripravil pre R. Y., kde nakoniec F. U. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo bratmi R. a T. T. strážený na ďalšej chate s názvom „G.“ vo vlastníctve Y. Y. až do doobedňajších hodín dňa 11. júna 2008, kedy bol poškodený R. Y. prepustený F. U. na slobodu.

Okresný súd Nitra podľa § 186 ods. 4 Tr. zák. zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a nezistiť žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., pri aplikácii § 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu okresný súd uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. okresný súd uložil všetkým ôsmim páchatelom vrátane obvineného R. T., aby poškodenému maloletému R. Y. narodenému XX. E. XXXX k rukám opatrovníčky maloletého V. F., narodenej XX. Y. XXXX, bytom M., ul. E. XXXX/X, nahradili spoločne a nerozdielne spôsobenú škodu vo výške 71 200,96 € (2 145 000 Sk).

Krajský súd v Nitre na základe odvolania obvineného R. T. (aj ďalších spolupáchateľov) uznesením, sp. zn. 1 To 105/2013, zo dňa 5. februára 2014 podľa § 319 Tr. por., odvolanie obvineného R. T. zamietol.

Obvinený R. T. podal proti tomuto uzneseniu dovolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1, písm. b), c), g) a i) Tr. por., v ktorom namietal:

1/ nesprávne vyhodnotenie konkrétnych dôkazov, najmä spoluobžalovaných, ktorí ho vyvíňovali zo spáchaného skutku, ktoré vyústilo podľa jeho názoru do skutkového záveru súdu o jeho účasti na mieste skutku s výnimkou výpovede poškodeného R. Y., pričom súd mal postupovať podľa zásady v pochybnosti v prospech. V tom vidí jednak porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), ale aj i) Tr. por. Odvolací súd ponechal tieto pochybenia okresného súdu nepovšimnuté a nenapravil ich.

2/ Poukázal na rozdielne obsadenie súdu pri predbežnom prejednávaní obžaloby a na hlavnom pojednávaní, čo odôvodňuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por.

3/ Napokon obvinený R. T. tvrdil, že dôkazy na ktorých je založená jeho vina neboli vykonané

zákonným spôsobom v čom vidí naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1, písm. g) Tr. por.

Z týchto dôvodov navrhol podľa § 386 odsek 1 Tr. por. vysloviť porušenie zákona, podľa § 386 odsek 2 Tr. por. zrušiť napadnuté uznesenie ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 3. júla 2013, sp. zn. 2T 16/2011, a všetky rozhodnutia na tieto nadväzujúce.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že obvinený R. T. v ňom neuviedol dovolacie dôvody, ktoré by boli dané, a pre ktoré by bolo treba napadnutý rozsudok zrušiť a vyhovieť dovolaniu.

Navrhol preto, aby dovolanie bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuté.

Odsúdený F. U. sa k dovolaniu obvineného R. T. vyjadril tak, že si ho osvojil a stotožnil sa s ním, avšak nevyjadril sa konkrétne k tvrdeniu uvedenému v dovolaní (o nevine obvineného R. T.), len všeobecne namietal nezákonnosť vykonaného dokazovania, nesprávny postup súdov pri hodnotení a vykonávaní dôkazov a záver o vine, ktorý z toho vyplynul.

Odsúdený F. Q. uviedol, že nikdy netvrdil to, čo uviedol R. T. v dovolaní, že únos bol vykonaný na objednávku poškodeného, a to svedčí o neúprimnosti dovolania. Uviedol tiež, že on nemal a nemá vedomosť o účasti obvineného R. T. na príprave a realizácii únosu. Nemôže však tvrdiť, že odsúdený F. U. už po oficiálnom ukončení únosu prizval obvineného R. T., aby strážil poškodeného Y..

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, prípustný len za naplnenia striktne stanovených dovolacích dôvodov v zmysle § 371 Trestného poriadku. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (viď napr. Stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR Tpj 39/2010), dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v konaní nebol zistený subjekt trestného činu. Jeho zistenie a ustálenie je predmetom dokazovania skutkového stavu, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1, písm. b), c), g) a i) Tr. por.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietat' zásadné porušenie procesnoprávnych a hmotnoprávnych ustanovení v rozhodnutiach sudov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por.

V zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. označený obvineným R. T. nebol namietaný

najneskôr v odvolaní, a preto naň nemožno prihliadať.

Podľa tohto ustanovenia dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Obvinený R. T. namietal nezákonné zloženie súdu prvý krát v dovolaní, hoci mu táto okolnosť bola známa už v pôvodnom konaní. Vyplyva to jednak z obsahu zápisnice z hlavného pojednávania i z podaného odvolania.

Z tohto dôvodu ním uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nemožno použiť.

Názor vyslovený v rozhodnutí 3 Tdo 23/2013 zo 16. októbra 2013, na ktoré poukazuje dovolateľ, že vyššie uvedený dovolací dôvod možno použiť aj bez jeho uplatnenia v pôvodnom konaní považuje senát rozhodujúci v predmetnej veci za nesprávny a odporujúci zákonnej úprave uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por. V dôsledku tohto odlišného rozhodnutia bude musieť byť sporná otázka predmetom zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Dovolacie dôvody zahrnuté pod ustanovenie § 371 ods. 1, písm. c), g) a i) Tr. por., podľa ktorých dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť obvinený R. T. videl predovšetkým v tom, že spoluobžalovaní ho zo spáchania skutku neusvedčovali, pričom ani okresný ani krajský súd sa s týmito výpoveďami nevysporiadali a vychádzali len z výpovede poškodeného R. Y. Z toho dôvodu považuje takýto postup súdov za arbitrárny - všeobecne poukazujúci na výpoveď poškodeného a nezaoberajúci sa ostatnými dôkazmi.

Obvinený R. T. v dovolaní nepoukazuje na nezákonnosť vykonania čo i len jediného dôkazu, avšak poukazuje na odlišné hodnotenie dôkazov vykonaných najmä okresným súdom.

Vzhľadom na dovolací dôvod by musel obvinený jednoznačne preukázať, v čom vidí nezákonnosť vykonania toho ktorého dôkazu. Dovolanie také tvrdenie alebo tvrdenia vôbec neobsahuje. Polemika o vykonaných dôkazoch vedená v dovolaní obvineným R. T. nie je sama osebe spôsobilá preukázať nezákonnosť vykonania čo i len jediného dôkazu v predmetnej trestnej veci, resp. závažné porušenie práva na obhajobu. Nezákonnosť by mohla byť spôsobená napríklad neúčastou obhajcu na úkone, na ktorom si vyhradil účasť, neopakovanie úkonu vykonaného pred vznesením obvinenia, ak nešlo o neodkladný, či neopakovateľný úkon a podobne. V danej veci tomu tak nebolo. Z týchto dôvodov ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Trestného poriadku nie je daný.

Napokon pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd predovšetkým upozorňuje na znenie uvedeného ustanovenia.

Dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

So zreteľom na zvýraznený text, obvinený nie je oprávnený podať dovolanie pre nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia, a navyše skutok tak, ako bol ustálený oboma súdmi nepripúšťa inú právnu kvalifikáciu, než ktorá bola použitá a vylučuje možnosť iného subjektu trestného činu než obvineného a absenciu úmyselného konania smerujúceho k únosu, hrozbe usmrtenia i zisku najmenej značného prospechu.

Subjekt trestného činu je obsiahnutý v skutku zistenom okresným i krajským súdom. Z ich záverov jednoznačne vyplýva, že subjektom - páchatelom bol obvinený, a toto skutkové zistenie nie je oprávnený dovolací súd meniť.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu uvedeného skutku, táto zodpovedá ustálenej súdnej praxi a oba sudy, najmä však okresný súd správne vyvodil úmysel obvineného R. T. spôsobiť poškodenému R. Y. následky popísané v rozsudku okresného súdu.

Sudy konštatovali aktívnu účasť obvineného R. T. na spáchanom skutku vydieračského únosu, popísali ktorými dôkazmi bol usvedčený, a ktorým dôkazom naopak neuverili.

Z týchto konštatovaní dovolací súd uzatvára, že skutok, tak ako bol zistený a popísaný v napadnutom uznesení v spojení s prvostupňovým rozsudkom bol správne právne kvalifikovaný.

Vzhľadom na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, nemožno ani vyhovieť dovolaniu obvineného R. T., pretože jeho dovolanie spočíva na inom hodnotení dôkazov a na inom skutkovom stave, než ktorý bol zistený okresným i krajským súdom v prerokúvanej veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.